บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความรู้ความเข้าใจและการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยกลุ่มประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่นในเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 14 แห่ง รวมทั้งสิ้น 348 คน ดังนี้

1. เทศบาลตำบลปอภาร	24 คน
2. เทศบาลตำบลโนนตาล	32 คน
3. เทศบาลตำบลเมืองทอง	19 คน
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง	38 คน
5. องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง	36 คน
6. องค์การบริหารส่วนตำบลสีแก้ว	24 คน
7. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	22 คน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน	25 คน
9. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนรัง	19 คน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

10. องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ 23 คน
11. องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น 27 คน
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ 18 คน
13. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก้ว 24 คน
14. องค์การบริหารส่วนตำบลแคนใหญ่ 17 คน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประชากรทั้งหมด รวมทั้งสิ้น 348 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามและแบบประเมินที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง ภายใต้การควบคุมดูแลและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล
2. กำหนดขอบเขตของคำถามและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิด
3. นำแบบสอบถามและแบบประเมินเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม ความถูกต้อง ของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้างด้านเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Item-objective Congruency Index) ที่ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1 นายสุนทร รัตนพันธ์ วุฒิ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมการครอบคลุมเนื้อหา

4.2 นายพงษ์พันธ์ วงศ์อามาตย์ วุฒิ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4.3 นางสาวรุ่งฤดี ไชยวงษ์ วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

5. ทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ นำแบบสอบถามไปปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้น จะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในอำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าคงที่ภายในหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งใช้สูตรของ Lee Joseph Cronbach (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 99) คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left(1-\frac{\sum S_i^2}{S_i^2}\right)$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความคงที่ภายใน

K = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบประเมินแบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความรับผิดชอบ
4. หลักการมีส่วนร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5. หลักความมีประสิทธิภาพ

6. หลักความโปร่งใส

ตอนที่ 3 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

1. หลักนิติธรรม

2. หลักคุณธรรม

3. หลักความรับผิดชอบ

4. หลักการมีส่วนร่วม

5. หลักความมีประสิทธิภาพ

6. หลักความโปร่งใส

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สำหรับมาตรวัดเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Rensis Likert Five Rating Scales (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) มี 5 ระดับ โดยกำหนดให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับน้อย ให้ 2 คะแนน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับมาก ให้ 4 คะแนน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อแปรความหมายของคะแนน โดยกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ ปานกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดพระราชทานสมเด็จ
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล (ระหว่างเดือนมิถุนายน – เดือนกรกฎาคม 2553)

1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้ศึกษาและผู้ช่วยในการศึกษาแจกแบบสอบถามแก่ประชากร โดยให้ผู้ตอบได้ตอบอย่างอิสระ

3. ผู้ศึกษาเก็บแบบสอบถามคืนจากประชากร จำนวนทั้งหมด 348 คน

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลภาคสนามเรียบร้อยแล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง จากนั้นแปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตัวเลข (Code Form) แล้วนำไปวิเคราะห์เชิงปริมาณประมวลผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่า ร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่นวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานท้องถิ่นของผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการนำหลักธรรมาภิบาลกับการนำไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยการบรรยายสรุปเชิงเนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นสถิติที่นิยมใช้มาก เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ดังนั้นจะหาร้อยละจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

จากสูตร $p = \frac{f}{N} \times 100$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าความถี่ (Frequency)

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)หรือเรียกได้อีกหลายอย่าง เช่น ตัวกลางเลขคณิต คะแนนเฉลี่ย ฯลฯ คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

จากสูตร $\bar{x} = \frac{\sum X_i}{N}$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจายที่ได้รับการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย) มีสัญลักษณ์หลายแบบ หาได้จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากสูตร $$s = \sqrt{\frac{\sum(Xi - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Xi แทน คะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY